

AJANKOHTAISTA

Tapio Hietaoja

Asiantuntija, maatilojen omistajavaihdokset

ProAgria Länsi-Suomi

5.2.2018

LUOPUMISTUELLE VUODEN 2018 AIKANA

- Maatalousyrittäjä pääsee luopumistuelle 60 vuotta käytettyään ja on luopunut tilanpidosta
- Lopullinen luovutus on tehtävä vuoden 2018 loppuun mennessä
- Luopumistukea voi hakea 2 vuotta ennen luopumisiän täyttymistä eli 58 -vuotiaana
- Nuorin ikäluokka on v. 1960 syntyneet maatalousyrittäjät, jotka pääsevät luopumistuelle tämän vuoden aikana, eläke alkaa 60 vuotta täytettyään v. 2020

LUOPUMISTUELLE VUODEN 2018 AIKANA

- Luopumistukihakemuksella haetaan luopumistukea ennen lopullista luopumista
- Melan tekemä etukäteispäätös on voimassa vuoden 2018 loppuun saakka
- * Tilanpidon jatkaja sitoutuu viljelemään maatilaa, niin kauan kuin luopujalle maksetaan luopumistukea, sitoumusaika aina vähintään viisi vuotta. Sitoumusta ei voi purkaa.

LUOPUMISTUELLE VUODEN 2018 AIKANA

- Myös sukupolvenvaihdoksen kaltainen peltojen myynti/lahjoitus lisämaaksi lähisukulaiselle mahdollistaa luopumistuen saannin
- Metsätalouden harjoittamisesta luopuminen ei mahdollista luopumistukea.

LUOPUMISTUELLE VUODEN 2018 AIKANA

- **Tilanpidon jatkajalla on mahdollisuus saada nuoren viljelijän aloitustukea.**

vähintään 25.000 € yrittäjätulovaatimus täyttyy

- avustus 35.000,-/korkotuki ja vs vero 35.000,-yht. 70.000,-
- korkotukilaina 80 %, max 230.000 euroa

vähintään 15.000 € yrittäjätulovaatimus täyttyy

- avustus 10.000,-/korkotuki ja vs vero 20.000,-yht. 30.000,-
- korkotukilaina 80 %, max 150.000 euroa

NEUVO 2020 PALVELUT

- **Uutta: Neuvo 2020 on laajentunut maatalan nykyaikaistaminen ja kilpailukyvyn parantaminen -osiolla**
- antaa mahdollisuuden tarpeenmukaisiin selvityksiin (omistajavaihdokset), kehittämissuunnitelmien tekemisiin tai pienempiin projekteihin liittyen tilasi kehittämiseen ja kilpailukyvyn parantamiseen.

NEUVO 2020 PALVELUT

- NEUVONNAN UUDET AIHEALUEET
- Kilpailukyvyn parantaminen
- Maatilan investointi
- Sukupolvenvaihdos
- Suunnitelma maatilan nykyaikaistamisesta ja kilpailukyvyn parantamiseksi
- Neuvorahaa on käytettävissä 7.000 euroa/tila vuosina 2015 - 2020

VEROTUS

- v. 2017 uutta on yrittäjävähennys 5 %
 - Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän tulona verotettavasta verovuoden elinkeinotoiminnan, maatalouden, metsätalouden ja porotalouden tulosta vähennetään yrittäjävähennyksenä viisi prosenttia.

* asuntolainojen korkojen vähennysoikeus

- v. 2017	45 %
- v. 2018	35 %
- v. 2019	25 %

Verosuunnittelukeinojen jako suunnitteluajan pituuden mukaan

1. Pitkän aikavälin verosuunnittelu
2. Verosuunnittelu verovuoden aikana
3. Verosuunnittelu veroilmoituksen teon yhteydessä

Mitä pidempi suunnittelu-aika, sitä enemmän keinoja on käytettävissä.

Pitkän aikavälin verosuunnittelu

1. Tavoitetason määrittely verotettavan tulon määrälle (apuna esim. Likwi-ohjelmalla tehty taloussuunnitelma) ja yhtiömuotovaihtoehtojen vertailu tarvittaessa.
2. Nettovarallisuuden tavoitetason määrittely.
3. Investointien, tasausvarausten ja poistojen sekä lainojen lyhennysten ajoituksen suunnittelu, jotta lainojen lyhennysten ja poistojen suhde on sopiva ja jotta poistoja ei tuhlata heti investoinnin jälkeen, kun verottava tulo on vielä muutenkin alhaalla. **Poistojen suhde lainojen lyhennyksiin.**
4. Lainojen nostojen ja kohdentamisen (maatalouden, metsätalouden ja yksityistalouden osuudet) suunnittelu
5. Metsätalouden myyntien ajoitus, jos pääomatulojen määrä nousee yli 30 000 euron. **Vero 30 % 30.000 euroon ja ylimenevältä osalta 34 %**
6. Metsätalouden verovapaan hankintatyön hyödyntämisen suunnittelu (125 m³/vuosi)

Verosuunnittelu verovuoden aikana

1. Tulojen ja menojen ajoitus
maataloudessa maksuperusteinen kirjanpito, joten maksuajankohta ratkaisee, mille vuodelle tulo tai meno kirjataan
2. Palkanmaksu lapsille, jotka ovat verovuoden alussa vähintään 14 -vuotiaita.
3. Maatalouden lainojen ylimääräisten lyhennysten määrän ja kohdentamisen suunnittelu, jos esim. nettovarallisuutta halutaan lisätä ja maksuvalmius sallii lyhennykset.
4. Loppuvuonna ei kannata hankkia sellaisia koneita, joita ei voi enää käyttää hankintavuonna, koska poistoja saa tehdä vain käyttönotetuista koneista ja vaihdossa myyty kone pienentää koneomaisuuden arvoa, josta poistot tehdään.

Muista verovuoden aikana

1. Ota talteen kaikki laskut ja kuitit, **mapit käyttöön**
2. **Maa- ja metsätaloudelle oma tili pankkiin**
3. Pidä ajopäiväkirjaa maatalouden, metsätalouden ja elinkeinotoiminnan ja kirjaa tiedot matkoista, jotta voit tehdä täydet lisävähennykset yksityisauton käytöstä ja tilapäisistä työmatkoista.
4. Maksa verotusyhtymän ja kuolinpesän osakkaille matkakorvaukset matkalaskun mukaan, jotta voidaan maksaa täysi verovapaa matkakorvaus. Muussa tapauksessa ajoista aiheutuneet kustannukset vähennetään todellisen suuruusina yhtymän tai kuolinpesän maatalouteen kohdistuvina menoina. Muun selvityksen puuttuessa vähennyksen määrä on 0,24 euroa/km (v 2017).
5. Tee muistiinpanot palkattujen ja eläkkeellä olevien työntekijöiden sekä lomittajien luontoisetuina saamien ostoelintarvikkeiden hankintamenoista (vuoden 2017 yhtenäistämisohjeen ohjearvo 6,40 euroa/päivä, muistiinpanoissa pitää olla määrät ja saajat).

Verosuunnittelu veroilmoituksen teon yhteydessä, maatalous

1. **Poistojen suuruudesta päättäminen**. Poistojen suunnittelussa täytyy ottaa huomioon myös poistojen vaikutus maatalouden nettovarallisuuteen, jotta sopiva määrä tuloista saadaan ohjattua pääomatuloiksi.

Jos nettovarallisuutta on riittävästi ja ei kannata tehdä täysiä veropoistoja, kannattaa tehdä poistoja ensisijaisesti rakennuksista, koska rakennusten arvo vaikuttaa kiinteistöveron määrään.

Jos on tarvetta ohjata tuloja maatalouden pääomatuloiksi ja sen takia tarvitsee suojella nettovarallisuutta, voi tehdä yhä täydet poistot salaojista, koska salaojien arvo maatalouden nettovarallisuuden laskennassa ei perustu menojäännökseen. Seuraavana poistokohteena ovat rakennukset, koska rakennusten arvo vaikuttaa kiinteistöveron määrään.

Verosuunnittelu veroilmoituksen teon yhteydessä, maatalous

2. Tasausvarausten käytöstä päättäminen.

Tasausvarauksen maksimimäärä on 40 % maatalouden puhtaasta tulosta pyöristäen alaspäin täysiin satoihin euroihin. Määrä on enintään 13 500 euroa/vuosi ja vähintään 800 euroa/vuosia. Tasausvaraus pitää purkaa tuloksi tai investointimenojen kattamiseen viimeistään kolmantena vuotena varauksen tekemisen jälkeen. Tasausvarausta voi siis käyttää verotettavan tulon siirtämistä myöhemmille vuosille ja sopii erityisesti tilanteisiin, joissa verotettavat tulot pienenevässä. Koska samana vuonna voi sekä purkaa vanhoja tasausvarauksia että tehdä uusia, on hyvä olla jatkuvasti purkamaton tasausvarausta huonomman tulovuoden varalle.

Tasausvarauksen teko ja myöhemmin purku investointiin tarkoittaa käytännössä veropoiston tekemistä etukäteen ja siten investointeihin purettavien tasausvarausten käytön suunnittelu on osa veropoistojen ja nettovarallisuuden suunnittelua.

Verosuunnittelu veroilmoituksen yhteydessä, maatalous

3. **Tulojen kohdistaminen puolisoitten kesken.** Tavoitteena on saada puolisoitten ansiotulot samalle tasolle tai edes samaan valtion ansiotuloveron luokkaan. Apuna voi käyttää myös MYEL-maksujen kohdistamista puolisoitten kesken, jolloin MYEL-maksut vähennetään esitäytetyssä veroehdotuksessa.

4. **Kotieläinten myyntitulon ja hankintamenojen jaksotus.** Tuotannon laajentamisvaiheessa verotettava tulo on yleensä muutenkin pieneksi, joten kotieläinten hankintamenojen jaksotus 3 vuodelle on monesti järkevää. Jos olennainen osa kotieläimistä myydään, myyntitulon voi jaksottaa 3 vuodelle. Sukupolvenvaihdoksen jälkeen luopujilla jaksotetut myyntitulot voivat merkittävästi pienentää eläketulovähennystä.

Verosuunnittelu veroilmoituksen teon yhteydessä, metsätalous

5. Metsätalouden poistojen, metsävähennyksen ja meno- ja tuhovarausten käyttö.

Metsävähennyspohja muodostuu 1.1.1993 tai sen jälkeen vastikkeellisesti hankitun metsän hankintamenon perusteella. Vähennyspohja on 60 % kiinteistön hankintamenon siitä osasta, joka kohdistuu metsään.

Verovuonna tehtävä metsävähennys saa olla enintään 60 % kohdassa verovuoden tulosta, eikä vähennys voi olla suurempi kuin käytettävissä oleva metsävähennyksen määrä. Vähennyksen on myös oltava vähintään 1 500 euroa. Metsävähennyksen tekeminen edellyttää siis, että metsävähennysmetsästä on saatu verovuonna 2017 vähintään 2 500 euroa metsätalouden veronalaista pääomatuloa.

Metsän menovaraus on 15 % metsätalouden pääomatuloista, josta on vähennetty mahd. hankintatyön arvo ja metsävähennys. Tuloutus tekovuodesta seuraavan neljän vuoden aikana.

Tuhovaraus tehdään vakuutus- ja vahingonkorvauksesta.

Maatalouden yritystulon laskenta verolomakkeella 2

- + Maatalouden veronalaiset tulot
- + Tasausvarauksen suora tuloutus
- Maatalouden vähennyskelpoiset vuotuismenot
- Poistot (salaojat, rakennukset, koneet ja kalusto)
- Uuden tasausvarauksen teko
- = **Maatalouden voitto/tappio**
- + Vähennyskelvottomat menot
- +/- Muut lisäykset/vähennykset
- Maatalouden kohdistuvien velkojen korot
- = **Maatalouden tulos/tappio**
- Maatalouden vanhat tappiot
- = **Maatalouden yritystulo**

Maatalouden pääomatulo- ja ansiotulo- osuus

Yritystulosta pääomatulo-osuutta valinnan mukaan 0, 10 tai 20 % nettovarallisuudesta. Loput yritystulosta verotetaan ansiotulona.

Jos nettovarallisuus on 0 tai negatiivinen, kaikki tulo verotetaan ansiotulona.

Pääomatulo-osuus jaetaan puolisoiden kesken nettovarallisuuden omistuksen mukaan

Ansiotulo-osuus jaetaan puolisoiden kesken työpanoksen mukaan

Ansiotulojen tasaisuuden merkitys

Laskelma vuoden 2017 verotuksen tiedoilla, maatalouden ansiotulo-osuus yrittäjävähennyksen jälkeen keskimäärin 30 000 euroa/vuosi.

Malli	30+30	20+40	20+40	10+50	10+50	0+60	0+60
Ansiotulo-osuus yrittäjävähennyksen jälkeen euroa	30 000	20 000	40 000	10 000	50 000	0	60 000
Verot euroa/vuosi	6 349	2 799	10 504	635	15 036	0	19 636
Verot % tuloista	21 %	14 %	26 %	6 %	30 %		33 %
Verot yhteensä 2 vuodelta	12 698		13 303		15 671		19.636
Verot keskimäärin euroa/vuosi	6 349		6 652		7 836		9.818
Verot keskimäärin %	21 %		22 %		26 %		33 %
Erotus vaihtoehto 1:een euroa			303		1 487		3.469

ARVIONVARAISET MENOT JA MENOJEN KORJAUSERÄT
VEROTUKSESSA

Säilytä!

Nimi _____ verovuosi _____

Kokonaismenot: Yksityistalous:

Sähkömenot _____

Puhelinmenot _____

Kännykkämenot _____

Vesimaksut (40 m³/v per hlö) _____

Jätehuoltomenot _____

Polttoöljymenot _____

Työhuonevähennys 420 €

Pankin toimitusmaksut _____

Lainojen kulut _____

Palkkaväen ym ruokailukustannukset _____ a`6,40 € _____

Maataloustraktorin metsäkäyttö _____ k-m³ a`3,89 €/ _____

tai maataloustraktorin metsäkäyttö _____ tuntia a`11 €/h _____

Moottorikelkan ja/tai mönkijän maatalouskäyttö _____ tuntia a` 14€/h _____

Moottorikelkan ja /tai mönkijän metsäkäyttö _____ tuntia a` 14€/h _____

Maatalouden matkat _____ km a`0,41 €/km _____

Metsätalouden matkat _____ km a`0,24 €/km _____

Maatalouden päivärahat: Metsätalouden päivärahat:

yli 6 h _____ x 19 € = _____ x 15 € = _____

yli 10 h _____ x 41 € = _____ x 27 € = _____

Muuta verotuksessa huomioitavaa nyt ja tuleville vuosille:

Metsätalouskaluston osto/ myynti

- Lomakkeelle 2 C merkitään kohtaan

Koneet ja kalusto

Lisäyksen verovuonna ostetun koneen hankintahinta (alv 0 %)

Luovutukset verovuonna myydyn koneen poistamaton jäännösarvo (alv 0 %)

Muista! Metsätalouden koneista tulee pitää konekohtaista koneluettelo

Metsätalouuskaluston osto/ myynti

- **Lomaka 9 laskelma luovutusvoitosta tai tappiosta**

	esim.
- merkitään luovutushinta (alv 0 %)	10.000,-
- merkitään hankintameno tehdyillä poistoilla vähennettynä (alv 0 %)	5.000,-

tai

- hankintameno-olettama 20 % tai 40 %

Luovutusvoitto 5.000,-

merkitään veroehdotukseen ja liitteeksi lomake 9

Esim. koneesta menee luovutusvoiton veroa $5.000,- \times 30\% = 1.500,-$

Vaihtoehtona hankintameno-olettava 20 %, jos omistus alle 10 vuotta ja 40 %, jos omistus yli 10 vuotta.

KIITOS!